

Gnosjö kommun

Rektorn vid Bäckaskolan 7-9

Beslut för grundskola och grundsärskola

efter tillsyn i Bäckaskolan 7-9
i Gnosjö kommun

Tillsyn i Bäckaskolan 7-9

Skolinspektionen genomför tillsyn i Gnosjö kommun under hösten 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Bäckaskolan 7-9 besöktes av Skolinspektionen den 26 och 27 augusti 2014.

Fakta om skolenheten

Bäckaskolan 7-9 ligger i centralorten Gnosjö. Skolenheten bedriver utbildning i årskurserna 7-9 och det finns en klass med elever som är mottagna i grundsärskolan. På skolenheten finns en så kallad förberedelsegrupp med elever som nyligen kommit till Sverige. Sammanlagt går det 235 elever på skolenheten. Personalen är indelad i så kallade ämneslag och skolan leds av en rektor och en biträdande rektor som har ett ansvar för grundsärskolans elever på skolan. Grundsärskolans lärare är organiserade i ett arbetslag.

Det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 på skolan uppgår enligt nationell statistik till drygt 200 meritpoäng läsåret 2012/2013. Pojkarnas genomsnittliga meritpoäng uppgår till 185 meritpoäng medan flickornas genomsnittliga meritpoäng uppgår till 215 meritpoäng.

Enligt den nationella statistiken för läsåret 2012/2013 når 79 procent av eleverna i årskurs 9 de nationella kunskapskraven som minst ska uppnås i alla ämnen läsåret 2012/2013. Enligt samma statistik är cirka 80 procent av eleverna i årskurs 9 behöriga till yrkes-, estetiska-, ekonomi-, humanistiska-, och samhällsvetenskapliga programmen läsåret 2012/2013.

Enligt skolans statistik för läsåret 2013/2014 når 10 av 78 elever inte kunskapskraven i ämnet fysik i årskurs 9, ämnet matematik är det 13 elever av 80 som inte når kunskapskraven.

Helhetsbedömning

Kunskapsresultaten på Bäckaskolan 7-9 behöver bli bättre och då framförallt pojkarnas resultat som ligger lägre än flickornas resultat. Lsåret 2012/2013 skiljer det 30 poäng i det genomsnittliga meritvärdet mellan pojkar och flickor.

En viktig del i utvecklingsarbetet är att skolenheten samlas kring ett gemensamt kvalitetsarbete utifrån skolenhetens övergripande kunskapsresultat, exempelvis skillnaden mellan pojkars och flickors resultat. Utifrån dessa resultat behöver skolenheten tillsammans genomföra en analys och ta fram adekvata utvecklingsinsatser. Vid inspektionstillfället framkommer att det finns ett visst kvalitetsarbete men att detta ofta stannar inom ämnesgrupperna av lärare i skolenheten. Det är ur ett helhetsperspektiv viktigt för skolenheten att lyfta

såväl framgångsfaktorer som förbättringsområden till att gälla hela skolenheten. Ett exempel på systematiskt kvalitetsarbete är skolenhetens arbete med trygghet och studiero. Skolenheten tar gemensamt fram åtgärder utifrån en kartläggning och all personal på skolan samverkar i syfte att bibehålla en god miljö som det framkommer vid inspektionstillfället finns.

En väsentlig förutsättning för exempelvis elevinflytande är att eleverna känner till målen och kunskapskraven för utbildningen. Elevernas kännedom om detta skiljer sig beroende på vilken lärare eleverna får undervisning av. Genomförandet av undervisningen behöver förbättras avseende elevernas kännedom om målen och kunskapskraven för utbildningen. Skolinspektionen har vid tillsynen funnit goda exempel på hur lärare diskuterar och förtydligar målen och kunskapskraven för eleverna. I likhet med kvalitetsarbetet behöver dessa goda exempel bättre genomsyra hela skolans undervisning då det även framkommer mindre bra exempel på hur målen och kunskapskraven kommuniceras med eleverna.

Skolenheten har rutiner för hur elever med behov av särskilt stöd identifieras och därefter hur åtgärder ska sättas in. Skolinspektionen bedömer dock att innehållet i åtgärdsprogrammen behöver förbättras främst avseende beskrivningen av skolenhetens åtgärder.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Gnosjö kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska **senast den 16 februari 2015** redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Gnosjö kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Rektorn och lärarna ska klargöra för elever vilka mål utbildningen har och vilka krav skolan ställer.

Motivering

Rektorn är enligt skollagen ansvarig för att elever och vårdnadshavare får information om vad som gäller i fråga om inflytande och samråd. De ska också informeras om huvuddragen i de bestämmelser som gäller för utbildningen. Av läroplanen framgår att skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka

mål utbildningen har och vilka krav skolan ställer. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan.

Enligt intervjuade elever är det stor skillnad, beroende på vilken lärare eleverna får undervisning av, på hur mycket de känner till målen för utbildningen. Vissa lärare delar endast ut en lapp som eleverna många gånger tycker är svår att tolka medan andra lärare försöker förtydliga de mål och kunskapskrav som presenteras.

De intervjuade lärarna förklarar att de försöker konkretisera mål och kunskapskrav, men säger samtidigt att deras uppfattning är att alla lärare inte gör detta samt att de delar elevernas uppfattning om att det skiljer sig åt mellan lärare i vilken grad man förtydligar mål och kunskapskrav. Lärarna uppger i intervjun att det inte förekommer skolövergripande diskussioner om hur målen och kunskapskraven ska implementeras hos eleverna och att det är upp till varje lärare att göra detta.

Även rektorn bekräftar att det finns lärare som på ett tydligt sätt förklarar målen för eleverna, men att det varierar och att samtliga lärare inte gör detta lika tydligt. Vidare uttrycker rektorn att detta inte har diskuterats systematiskt och skolövergripande, och att det är något som behöver utvecklas på skolenheten.

För att skolenheten tillsammans med elever ska uppnå en högre måluppfyllelse enligt läroplanen behöver således rektorn och lärarna klargöra för eleverna vilka mål och kunskapskrav utbildningen har.

Författning

4 kap. 14 § skollagen.

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Särskilt stöd

Bedömning

Gnosjö kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Åtgärdsprogram ska beslutas av rektorn och där ska anges vilka behoven av särskilt stöd är, hur de ska tillgodoses och när åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Motivering

Av skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn som ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Vidare ska det framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för detta.

Vid intervjuer med företrädare för elevhälsan, lärare och rektorn framkommer att processen för att identifiera och besluta om elevers behov av särskilt stöd och insättande av åtgärdsprogram finns och är känd hos alla. Skolinspektionen kan dock efter att ha granskat ett urval av åtgärdsprogram från Bäckaskolan 7-9 konstatera att dessa behöver förbättras. Kvaliteten i åtgärdsprogrammen skiljer sig åt framförallt i de beskrivna åtgärderna. Det går inte alltid tydligt att utläsa vilka åtgärder skolan ska vidta. Intervjun med elevhälsan visar att detta är känt och de anser att åtgärdsprogrammets kvalitet behöver förbättras framförallt avseende en konkretisering av skolans åtgärder. Tidigare skrev skolenheten mer detaljerade och specificerade åtgärder. Rektorn uppger vid intervjun att åtgärdsprogrammets kvalitet tidigare har varit av skiftande kvalitet, men att de har blivit bättre sedan specialläraren kopplades in. Samtidigt instämmer han i att de kan behöva bli mer konkreta.

Rektorn måste således se till att elevernas åtgärdsprogram tydligare beskriver vilka åtgärder skolan ska vidta.

Författning

3 kap. 8 och 9 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Gnosjö kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som ska bestå av planering, uppföljning, utvärdering och utveckling av utbildningen.

Motivering

Rektorn ska enligt skollagen ansvara för att det tillsammans med lärare, övrig personal och elever bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete bestående av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen på skolenheten. Inriktningen

på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen uppfylls. Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Intervjuer med lärare på Bäckaskolan 7-9 visar att lärarna diskuterar kunskapsresultaten i små grupper, framförallt i ämneslagen, men att det saknas en övergripande diskussion om de övergripande kunskapsresultaten för skolenheten. Skolenheten har inte heller identifierat utvecklingsområden som utgår från skolenhetens faktiska kunskapsresultat. Lärarna anger i intervjun att de bland annat ska arbeta med att utveckla matematikundervisningen men vet inte om detta beror på ett sämre resultat inom området. Av lärarintervjun framgår också att det saknas struktur för hur det systematiska kvalitetsarbetet ska genomföras på skolan.

Enligt rektorn finns det utvecklingsområden som gäller för hela kommunen. Utifrån dessa utvecklingsområden ska skolenheten vidta åtgärder. Skolinspektionen kan dock konstatera att skolenhetens egna resultat och behov inte ligger till grund för det utvecklingsarbete som bedrivs på skolan. Ett exempel på detta är att vid diskussioner med lärare och rektorn framkommer att skolenheten inte konstaterat att kunskapsresultaten i de samhällsorienterade ämnena ligger under matematikresultaten men trots detta har skolenheten satsat på matematiken då detta är en kommunal satsning. Detta gäller även för elevhälsan då det enligt representanter för elevhälsan framkommer att skolenheten inte övergripande utvärderar om insatta åtgärdsprogram ger de resultat som det är tänkt. Rektorn uppger att viss utvärdering sker i de individuella utvecklingssamtal som sker tillsammans med lärarna.

Rektorn måste således tillsammans med lärare och elever tillse att det utifrån skolenhetens identifierade behov bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete bestående av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen på hela skolenheten och som syftar till att nå mål och kunskapskrav enligt läroplanen.

Författning

4 kap. 4-5 §§ skollagen.

Lgr 11, 2.8.

I ärendets slutliga handläggning har utredare Viveka Berglund deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Ebba Svartz

Beslutsfattare/ Undervisningsråd

Per Joel Jarlunger

Föredragande/ Undervisningsråd

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsformen ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.